

IZRAŽAVANJE MIŠLJENJA

Šta je sa našim mišljenjem?

Stroge mere koje su vlade donele u borbi protiv širenja pandemije koronavirusa uveliko su ograničile život mlađih i njihovih porodica. Mladi se o tome puno ne pitaju. U ovoj lekciji govorimo o pravu na slobodu izražavanja i šta to pravo znači za decu i mlađe u digitalnom dobu. U lekciji se naglašava potreba za uključivanjem učenika u aktuelna i kontraverzna pitanja i objašnjava se kako to postići u virtualnoj učionici.

Učenici će moći:

- da se osvrnu na svoja razmišljanja i osećanja u pogledu odgovara na pandemiju;
- da analiziraju pravo na slobodu izražavanja i šta to pravo znači za decu i mlađe;
- da utvrde načine na koje im tehnologija može pomoći da izraze svoje društvene i političke stavove;
- da razviju veštine komunikacije i otvorenost prema stavovima, pogledima i praksama drugih.

Prava i odgovornosti

PODSTICAJ

Videozapis:

<https://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/coronavirus-uk-lockdown-boris-johnson-rules-restrictions-stay-home-police-a9420231.html>
ili
<https://www.theguardian.com/world/2020/mar/25/uk-coronavirus-lockdown-rules-what-you-can-and-cannot-do>

DISKUSIJA

Nakon videozapisa:

- Kako su ova nova pravila uticala na vas i vašu porodicu?
- Kakav je vaš stav o njima? Po vašem mišljenju:
  - Koliko su jasna pravila?
  - Koliko ih je lako sprovesti?
  - Koliko su delotvorna?
  - Koliko su pravična?
- Koliko je važno da vlade saslušaju mišljenja mlađih ljudi poput vas o ovim i sličnim pitanjima? Zašto to mislite?
- Treba li mlađi da čekaju da ih neko upita za mišljenje pre nego što ga izraze? Ili ne treba da čekaju već treba odmah da kažu šta misle? Zašto to mislite?
- Na koji način možete upotrebiti tehnologiju da vaše mišljenje dopre do što većeg broja ljudi? Koje sve metode imate na raspolaganju?

ZAKLJUČAK

Navedite neke primere korišćenja digitalne tehnologije za izražavanje društvenih ili političkih stavova, kao što su poruke, elektronska pošta, društvene mreže, online peticije, službene web stranice (vlade, ombudsmana, omladinskog parlamenta, medija, NVO).

Naglasite koliko je važno da se mlađima omogući da izraze svoja mišljenja o pitanjima koja se njih tiču i istaknite koristi njihovog angažmana kako za društvo tako i za njih same.

ZADATAK

DALJE AKTIVNOSTI

Učenici pišu mini blog u kojem izražavaju svoj stav o merama odgovora na vanrednu situaciju izazvanu koronavirusom u zemlji. Svoj stav potkrepljuju obrazloženjem.

Učenici između sebe dele mini blogove, diskutuju o njima i razmatraju da li da ih objave online. Razmišljaju o drugim temama za koje je po njihovom mišljenju važno saslušati mišljenje mlađih - u školi, u lokalnoj zajednici, na nivou države ili na međunarodnom nivou. Razmatraju da li je neka od tih tema kontraverzna. Analiziraju pojmom „kontraverzno“, daju primere kontraverznih pitanja i razmatraju kako najbolje diskutovati o takvim pitanjima.

Potražite videozapis u kojem se objašnjava usvajanje pravila za borbu protiv pandemije u vašoj zemlji. Temu pravila možete uvesti i na drugi način, npr. kroz kviz. Raspravu o pravilima prilagodite nivou znanja učenika.

Za ovaj zadatak pogodan je rad u malim grupama, ali nije neophodan. Podstaknite učenike da obrazlože svoje mišljenje. Navedite neki primer da ih podstaknete na razmišljanje, npr. predlog novog zakona koji će se negativno odraziti na mlađe.

Potražite koristan sažetak na internetu, npr.
<https://medium.com/swlh/how-to-av slacktivism-a-guide-for-digital-activists-81b4d7b12530>

Ovdje je dobra prilika da se spomenu članovi 12. i 13. Konvencije o pravima deteta.

Zamolite učenike da pronađu kolege u razredu koji dele njihovo mišljenje i da zajedno rade u grupi, ako je to izvodljivo.

Uputite učenike na web stranice koje bi im mogle biti od pomoći.

Možete konsultovati priručnik Saveta Evrope:
<https://edoc.coe.int/en/human-rights-democratic-citizenship-and-interculturalism/7738-teaching-controversial-issues.html>

www.coe.int/en/web/digital-citizenship-education

